

Themabijeenkomst Onverwacht voor Ouderen – 20 april 2017

Inleiding

Woord van welkom door Tanja Mlaker, directeur Stichting Cultuur Eindhoven.

Aanwezigen stellen zich voor. Er is een mix van betrokkenen aanwezig: mensen van culturele organisaties en projecten, welzijnsorganisaties, de gemeente (afdeling Ruimtelijk), een buurthuis en communicatie.

Presentatie KunstRoute65 / Age Friendly Cultural Cities

Stichting Cultuur Eindhoven en KunstRoute65 werken samen in het project Age Friendly Cultural Cities.

KunstRoute65 is samenwerkingsverband van DDW, MU, Mad Skills en STRP.

Meer info: <http://www.cultuurparticipatie.nl/subsidies/op-weg-naar-age-friendly-cities.html>

Presentaties

Vitalis

Maaïke Mul is cultuurpionier bij Vitalis. Ze zet allerlei culturele projecten op binnen Vitalis. Deze zijn niet alleen gericht op de bewoners van Vitalis, ook voor anderen bijvoorbeeld uit de wijk. Enkele voorbeelden: Schrijver in huis, theater, Groot Letterfestival, Kunstblok (mobiel atelier waar steeds een andere artist in residence werkt), Mengelmoes (installatie rond moestuinverhalen - expo nog te zien tot 16 mei in Yksi Expo op Strijp S)

Belangrijke punten uit presentatie/gesprek Vitalis:

- De oudere bestaat niet. De 85-plusser is heel andere doelgroep dan de 65-plusser.
- Door hoe over hen wordt gesproken, kunnen ouderen zich tot last voelen > belangrijk hen aan te spreken op wat ze kunnen.
- Belangrijk om ontmoetingen te faciliteren.
- Vitalis is net begonnen met alle activiteiten op een aparte pagina van de SamenUitAgenda te zetten. (<https://vitalis.samenuitagenda.nl>). Zo weten bewoners, en ook wijkbewoners, wat er te doen is. Mensen kunnen ook berichtjes bij de activiteiten plaatsen, bijv. om af te spreken samen te gaan. Organisaties die een activiteit op de Vitalis-pagina willen zetten, kunnen contact opnemen met Maaïke Mul.

KunstRoute65 Kameraden

Met KunstRoute65 Kameraden worden ouderen in een wijk gestimuleerd en begeleid om zelf vernieuwende activiteiten te bedenken, te organiseren en om mee te doen. Zij zijn dus de vrijwilligers. KunstRoute65 en de partners DDW, MU, Mad Skills en STRP werken hier in samen. Daarbij gaat het om activiteiten die vernieuwend zijn. Zo ontwikkelde een groep Kameraden in Woensel een workshop waarin ze poeziealbums combineerden met rap.

- Nog in de ontwikkelfase. Wat kun je de groep zelf laten doen? Wat niet?

- Methode ook interessant om al bestaande activiteit te organiseren.
- Ouderen zelf activeren en bevragen.
- Kameraden vormen een (sociaal) netwerk binnen een wijk.
- Insteek is via de actieve ouderen ook de meer kwetsbare te bereiken.
- Organisaties die willen meedenken en -doen, kunnen contact opnemen met KunstRoute65.

meer info: <http://kunstroute65.nl/organisatie/kameraden/>

Tafelgesprekken

Aan drie tafels wordt verder gesproken over drie thema's. Daarna delen we de belangrijkste conclusies met elkaar.

Uitkomsten/gesprek Tafel Bereik

- Iedereen aan tafel heeft wel moeite met het bereiken van deelnemers.
- De Zonnebloem is een vereniging voor mensen met een beperking, zij hebben dus al een groot bestand aan kwetsbare ouderen. Zij ervaren wel problemen in wat zij voor deze groep kunnen organiseren (vanwege beperkte mobiliteit en energie). Zij merken dat hun leden vooral behoefte hebben aan sociaal contact en daarnaast niet zoveel willen. Maar ook bemerken ze dat het vooral de houding van hun vrijwilligers is, en niet zozeer de uiteindelijke deelnemers zelf.
- De Zonnebloem wil graag nieuwe leden aantrekken, maar hebben daar ontzettend veel moeite mee (eigenlijk net zoals de KBO). Een ander of nieuw aanbod wordt genoemd als middel om deelnemers te werven.
- Behalve dat het soort aanbod belangrijk is voor het bereik, wordt ook continuïteit genoemd. Wil je deelnemers trekken, en ook de groep deelnemers laten groeien, dan is het belangrijk dat je continuïteit kunt bieden. Nu worden vaak activiteiten projectmatig georganiseerd.
- Mond-tot-mondreclame wordt genoemd om nieuwe mensen te werven. Motiveer deelnemers om iemand mee te nemen. Dat gebeurt nu mondjesmaat, het levert enkele nieuwe deelnemers.
- De locatie kan bij een eerste kennismakingsactiviteit meespelen in het bereiken van mensen. Een slecht imago kan ervoor zorgen dat mensen wegblijven. Zijn mensen eenmaal enthousiast over de activiteit gemaakt, dan speelt dit veel minder een rol.
- Deelnemers hebben verschillende beweegredenen om mee te doen. De een komt iets halen, de ander iets brengen. Je moet ervoor zorgen dat beiden worden aangesproken in de communicatie.
- Het beeldend en levendig maken speelt mee in het succesvol bereiken van deelnemers. Een filmpje, ze meenemen op bustour, een ambassadeur aan het woord.
- Hoewel er voor bereik een digitale omslag nodig is, wordt persoonlijk contact als prettig en effectief ervaren, vandaar en-en.

Uitkomsten/gesprek Tafel Doelgroepen

- Mensen komen af op de aard van de activiteit, daarin vormt zich vanzelf een schifting in doelgroep. Buurthuis Jaguar werkt bv met een brede doelgroep, dus biedt verschillende dingen aan.
- Je moet mensen niet onderschatten vaak wordt er betuttelend gedaan. 'Laagdrempelig' is niet hetzelfde als 'makkelijk'. Als je emotie kunt raken, dan zit je goed.
- Deelnemende doelgroep is vaak al bekend met de sector kunst. Hoe activeer je 'de anderen', die dat niet zijn?
- De beoogde doelgroep verschilt nogal in de projecten. Dat heeft vooral te maken met de motivatie van de activiteiten: verzorging (gericht op patiënten), het delen van een passie voor een bepaald onderwerp, sociaal contact, laten weten dat ouderen gezien worden.
- MU werkt met reversed mentoring, daarbij leert oud van jongeren (studenten). Ze halen vooroordelen over en weer weg door de doelgroepen te mengen.
- Niet alle groepen ouderen vinden het prettig met jongeren om te gaan. Binnen verzorgingstehuizen van Archipel bijv.: hele specifieke groepen die behoefte hebben aan veiligheid en geborgenheid.
- Er zit verschil in actieve en passieve programma's. Actief: (workshops of interactief) zijn mensen die al interesse hebben. Passief: (Tentoonstelling, rondleiding) zijn er om mensen open te stellen: PRIKKELEN.
- Hoe bereik je groepen internationale/niet-Nederlandse ouderen? Denk daarbij ook aan de taalbarrière.
- Je ontkomt er niet aan ouderen als aparte doelgroep te benaderen. Je zou het zelfs nog specifiekere moeten maken.

Uitkomsten/gesprek Tafel Samenwerken

- Bepaalde groepen ouderen zijn lastig te bereiken. Mensen die er dagelijks over de vloer komen (familie of zorgprofessionals) kunnen de ouderen vaak sneller interesseren om mee te doen. Belangrijk om de zorgprofessionals eerst zelf enthousiast/mee te krijgen.
- Het Grijs Koppen Orkest (werkzaam in zorgcentra) geeft daarom eerst een workshop aan het verzorgend personeel.
- In het kader van participatiesamenleving, is gemeente wel gericht op medefinancieren wanneer mensen zelf met ideeën komen.
- Bij gemeente valt culturele ouderenparticipatie onder verschillende domeinen: cultuur, leefbaarheid, sociaal. Hier moet meer overleg/aansluiting gezocht worden.
- Onderwijsinstellingen als Fontys Toegepaste Gerontologie heeft studenten die betrokken kunnen worden. Zij kunnen onderzoek doen, inhoudelijk bijstaan en fungeren als menskracht.
- Voor samenwerking is het belangrijk dat mensen over hun eigen vakgebied heen kijken.
- Stop met het zoeken naar draagvlak, zoek de 'gangmakers'. Een hele organisatie meekrijgen is lastig, samenwerken hangt vaak op enthousiaste personen die een stapje extra willen zetten.
- Belangrijk om helder te krijgen wie de kartrekker is, waar de verantwoordelijkheid ligt, wie welke middelen en tijd kan inzetten.
- Woningbouwcorporaties ondersteunen op verschillende manieren. De een stelt een

locatie ter beschikking, de ander sponsort activiteiten, Trudo geeft jongeren huurkorting als zij bijdragen aan de wijk.

Afsluiting

- De bijeenkomst wordt als zinvol ervaren, je ontmoet elkaar, het werkt inspirerend en je krijgt inzage in elkaars werk.
- De partners die gemist worden: KBO, woningbouw, multi-culturele instellingen, afdeling Sociaal Domein van de gemeente, het bedrijfsleven (platform Samen voor Eindhoven).
- Cultuur Eindhoven heeft de rol van facilitator en verbinder en zal meerdere ontmoetingen faciliteren. De signalen 'in het werkveld' worden opgepakt en geagendeerd.
- Cultuur Eindhoven neemt initiatief voor een afspraak met Ruimtelijk en Sociaal domein van de gemeente Eindhoven om een betere aansluiting en uitwisseling met beide domeinen te realiseren m.b.t. ouderenparticipatie op het gebied van kunst en cultuur.

Er zal een volgende Themabijeenkomst Onverwacht voor ouderen plaatsvinden.
De uitnodiging hiervoor volgt snel.